

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

*ZÁKLADNÍ ŠKOLY
J. VOHRADSKÉHO ŠLUKNOV, OKRES DĚČÍN*

Šestá verze, schválená školskou radou dne: 30. 8. 2017

razítko:

Mgr. Renata Sochorová, ředitelka školy

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV PROGRAMU

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

NÁZEV ŠKOLY

Základní škola J. Vohradského Šluknov, okres Děčín

ADRESA, KONTAKTY

T. G. Masaryka 678, 407 77 Šluknov
tel.: 412 386 395, 603 528 926
zssluknov@interdata.cz, www.zssluknov.cz

PRÁVNÍ FORMA

příspěvková organizace

IČO

49888579

ZŘIZOVATEL

Město Šluknov, nám. Míru 1, 407 77 Šluknov, tel.: 412 315 331

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Renata Sochorová

KOORDINÁTOR ŠVP

Mgr. Lenka Líbalová, Mgr. Gabriela Krebsová

PLATNOST DOKUMENTU

od 1. 9. 2007

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Škola sdružuje:

ZÁKLADNÍ ŠKOLU	IZO	102 065 373	kapacita 610 žáků
ŠKOLNÍ DRUŽINU	IZO	116 100 419	kapacita 90 žáků
ŠKOLNÍ JÍDELNU	IZO	102 641 056	kapacita 400 stravovaných
ŠKOLNÍ KLUB	IZO	166 101 711	kapacita 200 žáků

Jedná se o plně organizovanou základní školu se dvěma pracovišti. Hlavní budova se nachází v ul. T. G. Masaryka a sdružuje část tříd prvního stupně, druhý stupeň, školní klub, přípravnou třídu, tělocvičnu a prostory pro školní poradenské pracoviště. V budově v ul. Žižkova se nacházejí zbylé třídy prvního stupně, dvě oddělení školní družiny a prostory pro školní poradenské pracoviště. V jednom ročníku jsou zpravidla 2–3 třídy. Ke škole patří školní jídelna v Zahradní ulici. V přízemí této budovy je umístěno třetí oddělení školní družiny.

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Významná většina pedagogických zaměstnanců je plně kvalifikována. V dlouhodobém plánu rozvoje školy je zakotvena maximální podpora pro doplňování kvalifikace učitelů vysokoškolským studiem a prioritou je získávání kvalifikovaných učitelů. Sbor tvoří z velké většiny ženy.

Výchovní poradci jsou na škole ustanoveni dva, zvláště pro první a druhý stupeň. Je ustanoven metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor EVVO a školní speciální pedagog. Na škole je zřízeno školní poradenské pracoviště a jeho součástí je preventivní tým. Správa počítačové sítě je zajišťována zaměstnancem školy. Vedením školy je dlouhodobě podporováno další vzdělávání pedagogů. Priority jsou stanoveny v dlouhodobém plánu DVPP. Poznatky získané v rámci DVPP si učitelé předávají v předmětových komisích a metodických orgánech. Ve škole funguje systém péče o začínající učitele.

Pedagogičtí pracovníci mají potřebné profesní dovednosti, jsou komunikativní ve směru k žákům, jejich rodičům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím speciální služby. Jsou schopni žáky motivovat a ve velké většině udržet neformální kázeň. Žákům se věnují i po vyučování, mnozí z nich pracují jako vedoucí zájmových kroužků nebo organizují mimoškolní třídní i mezitřídní akce.

Ředitelka školy i obě zástupkyně splňují kvalifikační předpoklady pro výkon svých funkcí. Ve vztahu k zaměstnancům se vedení školy snaží o vytváření motivujícího a zároveň náročného profesionálního prostředí, usiluje o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených. Ve způsobu vedení a v otázkách rozvoje školy se snaží vzhledem k pedagogickému sboru udržovat rovinnou otevřeného partnerství.

2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Realizace dlouhodobých projektů a vytváření tradic při pořádání akcí organizovaných školou zvyšuje efektivitu celého výchovně vzdělávacího procesu. Tyto aktivity zvyšují motivaci žáků, zlepšují jejich vztah ke škole, podporují spolupráci žáků a pedagogů.

Mnoho činností školy je zaměřeno na zkvalitnění environmentální výchovy. Aktivně využíváme možností zapojit se do ročních projektů v rámci EVVO finančně podporovaných MŽP.

Dále je škola zapojena do různých ekologických aktivit pořádaných jinými subjekty např.:

- soutěž Recyklohraní (vědomostní a dovednostní soutěž, sběr elektroodpadu, pod záštitou MŠMT)
- soutěž ve sběru PET lahví (ve spolupráci s MěÚ Šluknov).

Škola je partnerskou školou nakladatelství Fraus, je zapojena do akce Školní mléko a do projektů Rodiče vítáni a Ovoce do škol.

Využíváme příležitostných možností spolupráce vyplývajících z výhodné geografické polohy např.:

- společné projekty s příhraničními školami
- využití naučné stezky v SRN
- spolupráce s hvězdárnou Sohland

Škola využívá rozvojových programů MŠMT a evropských strukturálních fondů.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naším hlavním cílem je utvořit pro žáky ve škole prostředí, ve kterém se jim dostane nejen kvalitní vzdělávací a výchovné péče, ale kde se současně budou cítit bezpečně a spokojeně, a kde budou respektovány jejich různorodé vzdělávací potřeby a specifika.

Chceme:

- Poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání pro praktický život prostřednictvím efektivních vzdělávacích metod.
- Zajistit a garantovat rovné příležitosti všem žákům školy a současně respektovat individualitu žáků – pečovat o talenty, pomoci dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Motivovat žáky pro další vzdělávání, komunikaci mezi lidmi a uplatnění v životě.
- Rozvíjet osobnost každého žáka tak, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat se jako demokratický občan, to vše v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu, vštípit jim zásady tolerance a rasové snášenlivosti. Podporovat osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich

sebedůvěru a smysl pro úctu a slušnost. Učit žáky pečovat o vlastní zdraví a o prostředí, v němž žijí.

- Rozvíjet zájmy žáků prostřednictvím zájmových aktivit a tak ovlivňovat smysluplné využití jejich volného času.
- Prioritně podporovat všemi vzdělávacími aktivitami osvojení klíčových kompetencí žáky.
- Chápat jako prioritu své vlastní profesionální práce osobní růst a další vzdělávání členů pedagogického sboru.
- Prosazovat principy týmové spolupráce a kolektivní odpovědnosti, a to i při organizaci řízení školy.
- Dále rozvíjet silné stránky školy a v co největší možné míře eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

3.2 VÝCHODISKA – FAKTORY, KTERÉ MAJÍ VLIV NA KVALITU ŠKOLY

- Poloha školy – ve městě jsme jedinou základní školou.
- Podpora dlouhodobého plánu rozvoje školy zřizovatelem.
- Spolupracující pedagogický sbor s neustále se zvyšující kvalifikovaností.
- Škola navazuje na již vzniklé tradice a rozvíjí partnerskou spolupráci se školami v regionu.
- Škola chápe své poslání jako službu žákům a jejich rodičům. Kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností je jednou z priorit.
- Pro zajištění kvalitního chodu školy klade vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, na péči o ně, na jejich kontrolu a na činnost metodických orgánů a předmětových komisí. Je podporováno další vzdělávání pedagogů.
- Zajištění vzdělávacího programu je podmíněno ekonomickou situací školy. Škola je od roku 1996 právním subjektem. Prioritami je rozšiřování a zkvalitňování prostor pro vyučování a zlepšování vybavení školy výukovým zařízením a pomůckami.
- Vzdělávací program je cíleně doplňován dalšími školními a třídními aktivitami, výchovně vzdělávacími a kulturními akcemi.
- Individuální péče pedagogů o žáky talentované a nadané se projevuje zapojením žáků v soutěžích a olympiádách. Plnohodnotně jsou do výuky zapojeni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nabídka zájmových kroužků a využití volného času, pestrá činnost školní družiny a školního klubu.
- Sociální složení žáků, situace v regionu – vysoká nezaměstnanost ve městě, složení obyvatelstva – velký počet sociálně slabých rodin, početná komunita cizinců – Vietnamců.
- Nárůst závadových jevů u dětí školního věku, prohlubující se společenské rozdíly v dětském kolektivu.

3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k naplňování klíčových kompetencí. Není to jen záležitost vyučovacích hodin, ale týká se to všech aktivit, které jsou se školou spojeny. Cílem je vytvořit dobrý základ pro vstup žáka do života a jeho uplatnění ve společnosti.

KOMPETENCE K UČENÍ

Učitel

- motivuje žáky k učení osobním přístupem, systematickou kontrolou a objektivním hodnocením jejich práce s využitím sebehodnocení žáků
- individuálním přístupem k žákům při zadávání samostatné práce (referátů, problémových úloh) a při doporučování dalších studijních zdrojů vede žáky k samostatnosti a aktivitě a umožňuje jim prožít úspěch při učení
- volbou vhodných metod práce podněcuje žáky k realizaci jejich vlastních nápadů, podporuje jejich tvořivost a zapojuje je do účasti v různých soutěžích a olympiádách
- při veškeré činnosti vede žáky ke čtení s porozuměním ke správnému používání odborné terminologie k vyhledávání, třídění a propojování informací, k samostatnému vyvozování závěrů a hledání souvislostí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učitel

- zadává žákům takové úlohy, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce – nalezení problému, jeho formulace, hledání a zvolení postupu řešení, vyhodnocení získaných dat
- podporuje netradiční způsoby řešení, vede žáky k tomu, aby využívali vlastního úsudku a vlastních zkušeností, učí je vyhledávat chyby v řešení a hledat jejich příčiny
- klade důraz na pečlivý rozbor úloh, plánování postupu řešení, posouzení různých cest vedoucích k výsledku, nácvik odhadu výsledku
- pro zvýšení motivace využívá v co největší míře problémové úlohy z praktického života
- zapojuje žáky do různých soutěží a testování, v nichž se využívá netradičních úloh.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učitel

- při veškeré činnosti vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v písemném či ústním projevu či prostřednictvím různých komunikačních či informačních prostředků
- pravidelně do výuky zařazuje metody, při kterých může žákům vštěpovat dodržování etiky komunikace (věcnost argumentace, formulaci a obhajobu vlastního názoru, naslouchání a respektování odlišných názorů) např. skupinovou práci, diskusi na zajímavá témata související s probíraným učivem, prezentaci žákovských prací

- vhodně voleným učivem rozšiřuje slovní zásobu žáků, učí je porozumět a slovně interpretovat záznamy informací ve formě různých typů textů, tabulek, diagramů, schémat, grafů, map, atp.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učitel

- pravidelně zařazuje do výuky skupinovou práci a další metody práce, při nichž jsou žáci vedeni ke spoluvytváření pravidel v týmu a k jejich následnému respektování, ke vzájemné pomoci, k přijímání různých rolí ve skupině, navozuje situace vedoucí k pocitu zodpovědnosti žáků za společnou práci, za upevňování dobrých mezilidských vztahů a vedoucí k posílení sebedůvěry žáků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učitel

- vede žáky ke spoluvytváření pravidel chování ve třídě
- vede žáky ke třídění odpadů, k ochraně přírody
- poznáváním kulturního a historického dědictví vede žáky k jeho ochraně
- poznáváním kultury jiných národů vede žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů
- vede žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností ve škole i mimo ni
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učitel

- častým zařazováním praktických činností vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při plánování práce, volbě správných pracovních postupů, volbě vhodných materiálů a nástrojů
- důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování úkolu vede žáky k získávání návyků systematické a pečlivé práce a schopnosti nabyté dovednosti užívat v dalších činnostech
- vede žáky ke zhodnocení pracovní činnosti nejen z hlediska kvality ale i ochrany zdraví a životního prostředí
- umožňuje žákům získat co nejvíce informací potřebných k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření (doplnění výuky různými exkurzemi, vhodnými mimoškolními aktivitami)
- vede žáky k řádné přípravě pracovního prostoru a udržování pořádku, dodržování hygienických pravidel práce.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola zajišťuje také vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Výuka všech žáků probíhá společně v rámci běžných tříd. Při vzdělávání žáků škola využívá asistentů pedagoga, školního speciálního pedagoga a úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP). Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je zpracován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), následně je jim dle potřeby a na základě doporučení školského poradenského zařízení zpracován individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). Škola respektuje specifické potřeby těchto žáků, stanovuje jim jasné a dosažitelné cíle i kritéria jejich hodnocení. Velký důraz je kladen na pozitivní motivaci, je podporována vzájemná spolupráce žáků.

Škola již má zkušenosti se vzděláváním zrakově, sluchově i tělesně postižených žáků. Hlavní budova školy je upravena bezbariérově.

Nadaným žákům se dostává individuálního přístupu ve výuce, svůj talent mohou rozvíjet i v pestrých mimoškolních aktivitách nabízených školou.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Těmto žákům vyučující zadávají náročnější samostatné práce, podporují a motivují je k účasti v různých soutěžích a olympiádách rozvíjejících jejich nadání. Talent žáků rozvíjejí také podporou jejich účasti v různých projektech. Pokud je v ročníku více jazykových skupin než tříd, pak výuka probíhá v diferencovaných skupinách podle úrovně jazykových dovedností žáků. Také výuka informatiky a informační gramotnosti zpravidla probíhá v diferencovaných skupinách podle úrovně informačních dovedností. V některých předmětech je součástí ŠVP rozšiřující učivo, které je realizováno právě podle individuálních schopností žáků.

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ

Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří iniciace aktivit vedoucích k vylepšení sociálního klimatu školy – posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Činnost ŠPP zajišťuje školní speciální pedagog (zodpovídá za metodickou pomoc v oblasti speciálně pedagogické péče), výchovní poradci (zodpovídají za koordinaci činnosti pracoviště a za spolupráci se školským poradenským zařízením) a školní metodik prevence.

ASISTENT PEDAGOGA

Při společném vzdělávání žáků se na naší škole podílejí i asistenti pedagoga. Jejich náplní práce je zejména: spolupráce s učitelem na přímé výchovné a vzdělávací činnosti (nejen) u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora samostatnosti a aktivního zapojení žáků do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání včetně poskytování školských služeb, pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky a při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků, individuální i skupinová podpora žáků při přípravě na výuku.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ PRVNÍHO AŽ PÁTÉHO STUPNĚ

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje škola v plánu pedagogické podpory.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně doporučuje školské poradenské zařízení. Za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření zodpovídají výchovní poradci.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být na naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče. Jejich vzdělávací obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Poskytování podpůrných opatření musí být v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění.

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY

PLPP sestavuje třídní učitel popřípadě učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního poradenského pracoviště. PLPP má písemnou podobu a před jeho vypracováním proběhne konzultace mezi jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení podpůrných opatření 1. stupně. Způsob realizace podpůrných opatření a vyhodnocování jejich účinnosti provádí třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem. Na vyhodnocení se samozřejmě podílí i zákonní zástupci žáka a žák samotný.

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Individuální vzdělávací plán může být zpracován pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami či pro žáky mimořádně nadané.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a za metodické pomoci školního poradenského pracoviště, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Zpracování, realizace a vyhodnocení IVP se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění.

3.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata daná RVP ZV jsou realizována formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a některé okruhy průřezových témat jsou posíleny formou projektů. Zařazení průřezových témat je vždy součástí charakteristiky daného vyučovacího předmětu. Odkazy na realizaci průřezových témat v jednotlivých ročnících jsou rovněž uvedeny ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů ve sloupci průřezová témata. Dle aktuální situace lze do výuky zařadit i průřezová témata, která nejsou v těchto přehledech uvedena. Podrobné začlenění jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v následujících tabulkách.

Tabulka č. 1 – Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tabulka č. 2 – Výchova demokratického občana (VDO)

Tabulka č. 3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tabulka č. 4 – Multikulturní výchova (MKV)

Tabulka č. 5 – Environmentální výchova (EV)

Tabulka č. 6 – Mediální výchova (MV)

Začlenění průřezových témat do projektů je uvedeno v záznamech o projektu.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

OSV

tabulka č. 1

Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	M, Pč, Čj, Vv	M, Pč, Vv, Čj	M, Čj, Tv, Vv, Pč	Pč, Čj, M, Inf	Hv, Čj, Tv, M	Vv, Hv		Rov	
Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Čj		Tv	Tv	Tv, Rov, Ig	Tv
Seberegulace a sebeorganizace	Prv	Prv, Tv	Prv, Tv	M	Tv			Rov	
Psychohygiena	Tv, Čj, Hv	Tv, Prv, Čj	Tv, Prv, Čj	Hv, M		Tv	Tv	Tv, Rov	Tv
Kreativita	Pč, Vv, Čj	Pč, Tv, Vv, Čj	Pč, Tv, M, Vv, Čj	Hv, Vv, Čj	Pč, Vv, Tv, M	Vv	Vv	Vv, Hv	Vv, Hv
Poznávání lidí	Čj, Prv			M	Hv	Tv, Vv, Rov	Tv	Tv, Nj	Tv, Nj
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Př, Čj, M	Vl	Tv, Čj, Rov	Tv, Čj, Pč	Tv, Nj	Tv, Nj
Komunikace	Čj, Tv	Čj	Čj, Tv, Aj	Čj, Hv, M, Aj	Čj, Aj	Tv, Čj, Aj, Rov	Tv, Aj, Čj, Vv	Tv, Aj, Čj, Vv, Ig, Nj	Tv, Aj, Čj, Vv, Ig, Nj
Kooperace a kompetence	Tv	Tv	Tv		Př, Tv, M	Tv	Tv, Vv	Tv, Ig, Nj	Tv, Ig, Nj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Prv	Prv	Vl, M	Př, M	Tv, Rov	Tv, Rov	Tv, Rov, Ig	Tv, Rov, Ig
Hodnoty, postoje, praktická etika					Hv, Inf	Rov, Inf	Rov, Inf	Rov, Ig	D, Rov, Ig

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

VDO

tabulka č. 2

Název tematického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola			Prv	VI, Vv, Čj	Pč, Př, Hv	Rov			
Občan, občanská společnost a stát				Hv, VI	Čj	Rov	Rov	D, Rov	D, Rov
Formy participace občanů v pol. životě							Rov	D	Rov
Principy dem. jako formy vlády a způsobu rozhodování						D	Rov		D, Rov

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

VMEGS

tabulka č. 3

Název tematického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímají				Hv	Čj, VI, Př	Aj	Aj	Aj, Z, Nj	Aj, Nj, Z
Objevujeme Evropu a svět					Čj, Hv, VI, Inf		Z	Z, Nj	Rov, Nj
Jsme Evropané				Př	Čj, Hv, VI			Z	Rov, D, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

MKV

tabulka č. 4

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9. ročník

MKV	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
Kulturní diferenciacie		Prv, Hv	Hv, Pč	Vl	Hv	Aj, Rov	Aj	Aj, Nj, Vv	Aj, Nj
Lidské vztahy	Čj	Čj, Vv	Čj, Vv	Hv, Tv, Pč	Čj, Vl, Vv, Př	Čj, Rov		Vv	
Etnický původ				Čj	Hv, Vl	Rov	Z		
Multikulturalita		Čj, Prv	Čj		Hv		Hv		Čj, Z
Princip sociálního smíru a solidarity						Rov	Rov	Rov	Rov

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

EV

tabulka č. 5

Název tem. okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		Čj, Hv, Vv	Prv, Čj, Hv, Vv	Př, Hv	Př, Čj, M	Př	Př, D		
Základní podmínky života			Prv, Pč	Př	Čj	Př			Př
Lidské aktivity a problémy živ. prostředí		Prv	Prv	Vl, Hv	Př, Čj	Pč, Př, Z		Ch, Pč	Př, Ch, Pč, Z, Rov
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv, Pč, Vv	Pč, Vv, Prv	Vl, Pč, Čj, Př	Vv, M	Z, Př	Z, Př	Z	Př, Z, Rov

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

MV

tabulka č. 6

Název tematického	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

okruhu MV	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník
Kritické čtení a vnímání med. sdělení					Čj, Inf	Inf	Rov		Čj
Interpretace vztahu med. sdělení a reality	Hv	Čj	Čj			Inf			Čj
Stavba med. sdělení					Čj			Čj	Čj
Vnímání autora med. sdělení				Vl	Př		Rov	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti		Hv, Čj	Hv, Čj,			Inf		Čj	D, Čj
Tvorba mediálních sdělení				Čj	Př		Inf	Čj, Ig	ČJ, Ig Vv
Práce v realizačním týmu					Čj	Čj	Čj	Čj	Čj, D

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ

Vyučovací předměty	1.	2.	3.	4.	5.	dotace	dispon. hodiny	celkem
Český jazyk	8+1	7+2	8 + 2	5 + 2	5 + 2	33	9	42
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	0	9
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4+1	4+1	20	4	24
Informatika	0	0	0	0 + 1	1	1	1	2
Prvouka	2	2	2	0	0	6	0	6
Přírodověda	0	0	0	2	2	4	0	4
Vlastivěda	0	0	0	1 + 1	1 + 1	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5
Celkem	20	21	25	26	26	102	16	118

4.2 UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ

Vyučovací předměty	6.	7.	8.	9.	dotace	dispon. hod.	celkem
Český jazyk	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4 + 1	15	4	19
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	12
Německý jazyk	0	0	3	3	0	6	6
Matematika	4 + 1	3 + 1	4	4 + 1	15	3	18
Informatika	0 + 1	0+2	0	0	0	3	3
Informační gramotnost	0	0	1 + 1	0 + 2	1	3	4
Fyzika	1	1 + 1	2	1	21	3	6
Chemie	0	0	2	2			4
Zeměpis	1 + 1	2	2	1			7
Přírodopis	2	2	1 + 1	1			7
Hudební výchova	1	1	1	1	10	0	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1			6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	8
Rodinná a občanská výchova	2	1	1	1 + 1	5	1	6
Dějepis	2	2	2	2	8	0	8
Pracovní činnosti	0 + 1	1	1	1	3	1	4
Celkem	29	29	32	32	98	24	122

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Výuka plavání je zařazena ve 3. a 4. ročníku v rámci tělesné výchovy.

Disponibilní časová dotace je využita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí (viz tabulky učebních plánů).

Předmět Rodinná a občanská výchova zahrnuje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství a vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Časová dotace je tvořena třemi hodinami ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, dvěma hodinami ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a jednou hodinou z disponibilní časové dotace, neboť v tomto předmětu jsou realizovány i některé okruhy průřezových témat OSV, VMEGS, MKV, VDO. Předmět Informační gramotnost zahrnuje části vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů Výchova k občanství, Informační a komunikační technologie, Člověk a svět práce. Časová dotace je tvořena jednou hodinou ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a třemi disponibilními hodinami, neboť v tomto předmětu jsou realizována i témata rozvíjející informační, finanční i čtenářskou gramotnost a zároveň některé okruhy průřezových témat OSV, VDO, MV.

Jako Další cizí jazyk je zařazen jazyk německý od 8. ročníku

Dle doporučení ŠPZ je možné nahradit vybrané hodiny z učebního plánu hodinami předmětů speciálně pedagogické péče.

Způsob začlenění projektových dnů

Jednou ze vzdělávacích forem vhodných pro osvojení klíčových kompetencí žáky jsou projektové dny. Jejich celkový přehled je uveden v příloze ŠVP ZV (viz kap. 7). Projektové dny jsou zakomponovány do ročních plánů práce školy tak, aby byla respektována časová dotace v jednotlivých ročnících dle pravidelného týdenního rozvrhu. Pro realizaci projektových dnů není čerpána disponibilní časová dotace učebního plánu. Za přípravu a realizaci konkrétních projektů jsou zodpovědní učitelé vyučující.

4.4 POUŽITÉ ZKRATKY

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

EV – environmentální výchova

EVVO – environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

IVP – individuální vzdělávací plán

IZO – identifikační znak organizace

MKV – multikulturní výchova

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV – mediální výchova

MŽP – ministerstvo životního prostředí

OSV – osobnostní a sociální výchova

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

PT – průřezové téma

RVP ZV – rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

SPC – speciálně-pedagogické centrum

SRN – Spolková republika Německo

SVP – speciální vzdělávací potřeby

ŠPP – školské poradenské pracoviště

ŠPZ – školské poradenské zařízení

ŠVP ZV – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

VDO – výchova demokratického občana

VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VP – výchovný poradce

4.5 NÁZVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ A JEJICH ZKRATKY

Názvy vyučovacích předmětů na 1. stupni	Zkratky vyuč. předmětů	Názvy vyučovacích předmětů na 2. stupni	Zkratky vyuč. předmětů
Český jazyk	Čj	Český jazyk	Čj
Anglický jazyk	Aj	Anglický jazyk	Aj
Matematika	M	Německý jazyk	Nj
Informatika	Inf	Matematika	M
Prvouka	Prv	Informatika	Inf
Přírodověda	Přv	Informační gramotnost	Ig
Vlastivěda	Vl	Fyzika	F
Hudební výchova	Hv	Chemie	Ch
Výtvarná výchova	Vv	Zeměpis	Z
Tělesná výchova	Tv	Přírodopis	Př
Pracovní činnosti	Pč	Hudební výchova	Hv
		Výtvarná výchova	Vv
		Tělesná výchova	Tv
		Rodinná a občanská výchova	Rov
		Dějepis	D
		Pracovní činnosti	Pč

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 NÁZEV A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. STUPEŇ)

5.1.1 Český jazyk

Název předmětu: Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět patří spolu s Cizím jazykem a Dalším cizím jazykem do vzdělávacích oborů, které patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Předmět *Český jazyk a literatura* je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Vyučuje se s časovou dotací v 1. a 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. ročníku 10 hodin týdně a ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně. Výuka se nedělí na skupiny a realizuje se ve třídě, v knihovně, v informačním centru a dle obsahu učiva a situace i jinde.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU a cizincům, je u nich kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva.

Vzdělávací obsah oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy*, *Jazykové výchovy* a *Literární výchovy*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu. Součástí je psaní, které se realizuje zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina. V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, k srozumitelnému vyjadřování. V *Literární výchově* se žáci seznamují s literaturou, se spisovateli v místním regionu, s pověstmi místního regionu, esteticky vnímají a uplatňují vlastní tvorbu. Realizují témata v knihovně, divadle nebo na koncertě, v informačním centru, sledují dění ve městě a okolí.

Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV. V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*, *Výchova demokratického člověka*, *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*, *Multikulturní výchova*, *Environmentální výchova*, *Mediální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky srozumitelně se vyjadřovat
- motivujeme žáky vytvářet vlastní básně, pohádky, příběhy
- zapojujeme žáky do soutěží a olympiád
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k efektivnímu využívání získaných informací

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- umožňujeme vyhledávat informace (různé encyklopedie, Pravidla, Slovníky...) k řešenému problému
- sledujeme vlastní pokrok při řešení problému
- umožňujeme prezentovat názory žáků ve školním časopise
- vedeme žáky k vyhledávání správného postupu při určování pravidel pravopisu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v písemném či ústním projevu
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům tvořit školní časopis, divadelní hru, pásmo pro besídku...
- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích nebo skupinovou práci a podporujeme tak i ostatní členy skupiny (střídání rolí)
- upevňujeme vztahy ve skupině nebo v kolektivu
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v písemném či ústním projevu
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na spoluvytváření pravidel práce v týmu, k jejich následnému respektování, ke vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí a k empatii
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností
- učíme žáky respektovat, chránit a ocenit tradice a kulturní historické dědictví
- vedeme žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům plánovat si svou práci
- seznamujeme žáky s různými pracovními postupy
- hledáme nejlepší možné postupy při práci
- podněcujeme u žáků zájem o práci pestrou nabídkou zájmových útvarů
- výuku doplňujeme o exkurze do knihovny, info-centra, o návštěvu divadla, kina

5.1.2 Anglický jazyk

Název předmětu: Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah oboru *Cizí jazyk. Anglický jazyk* je zařazen jako samostatný předmět v 3.–9. ročníku.

Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků. Vzdělávací obsah tohoto vzdělávacího oboru zahrnuje receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti.

Anglický jazyk má časovou dotaci 3 hodiny týdně ve všech ročnících. Při vyšší počtu žáků ve třídě je výuka dělena na skupiny, do nichž jsou zařazeni žáci na základě znalostí cizího jazyka a svých schopností. Skupiny jsou vzájemně přístupné. Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, počítačových učebnách či v učebně s interaktivní tabulí.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, u nichž je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva.

Výuka Anglického jazyka vede k tomu, aby se žáci byli schopni porozumět v rozsahu svých dosažených znalostí, hovořit o jednoduchých tématech. Žáci čtou s porozuměním texty se známou slovní zásobou. Využívají pravidla komunikace v běžných situacích. Seznamují se s kulturou, tradicemi a zvyky zemí, kde se danou řečí hovoří. Používají dvojjazyčný slovník a zapojují se do jednoduché konverzace. Porozumí obsahu autentického materiálu (obrazového i poslechového).

Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV. V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky srozumitelně se vyjadřovat
- klademe důraz na čtení s porozuměním, konverzaci
- umožňujeme realizovat vlastní nápady
- vedeme k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- umožňujeme vyhledávání potřebných informací (slovníky, internet,...)
- pomáháme pochopit gramatické problémy
- prezentujeme práce žáků na školním webu nebo ve školním časopise (pokud je vydáván)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci
- rozšiřujeme slovní zásobu
- učíme žáky výstižnému a srozumitelnému vyjadřování
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinovou práci i práci ve dvojicích
- usilujeme o střídání rolí ve skupině
- upevňujeme vztahy ve skupině i v kolektivu
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

- chráníme a oceňujeme tradice kulturního i historického dědictví

- seznamujeme žáky s kulturou jiných národů
- respektujeme názory druhých lidí
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností

Kompetence pracovní

- používáme různé pracovní postupy, hledáme ten nejlepší
- pomáháme najít správný postup při práci a při řešení složitějších situací
- výuku doplňujeme prací na PC, používáme encyklopedie a slovníky

5.1.3 Matematika

Název předmětu: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace*. *Matematika* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku. Na 1. stupni rozvíjí samostatné, logické i abstraktní myšlení a prostorovou představivost žáků.

Matematika je založena na aktivních činnostech, používána v reálných situacích a poskytuje vědomosti a dovednosti v praktickém životě prostřednictvím těchto čtyř tematických okruhů:

čísla a početní operace: žák se učí číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním;

závislosti, vztahy a práce s daty: žák se učí rozpoznávat změny a vyčíst je z grafů;

geometrie v rovině a v prostoru: žáci určují, pozorují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů;

nestandardní aplikační úlohy: se prolínají všemi tematickými okruhy, žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života.

Matematika má časovou dotaci 4 hodiny v 1. ročníku a 5 hodin týdně ve 2., 3., 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačově i interaktivní učebně. Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách, žáci se vzájemně učí a řeší problémové úlohy.

Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV. V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- individuálním přístupem k žákům při zadávání samostatné práce a při doporučování dalších studijních zdrojů vedeme žáky k samostatnosti a aktivitě a umožňujeme jim prožít úspěch při učení

- motivujeme žáky k učení osobním přístupem, systematickou kontrolou a objektivním hodnocením jejich práce s využitím sebehodnocení žáků
- motivujeme žáky k účasti v matematických soutěžích
- volbou vhodných metod práce podněcujeme žáky k realizaci jejich vlastních nápadů
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vedeme žáky k využití poznatků z matematiky k výpočtům z praktického života
- rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním si matematických vzorců a algoritmů
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, k samostatnému vyvozování závěrů a hledání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- sledujeme vlastní pokrok při řešení problému
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů, ale i řešení problémů ve skupinách
- pomáháme žákům pochopit problémy při řešení slovních úloh
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení ke kritickému usuzování a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- předkládáme žákům logické a matematické postupy při řešení úloh
- podle schopností zapojujeme žáky do různých soutěží a olympiád

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných
- utváříme matematické situace tak, aby žáci používali odbornou terminologii a vzájemně si rozuměli
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- dodržujeme stanovená pravidla
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

- pravidelně zařazujeme do výuky skupinovou práci i jiné metody práce, při nichž jsou žáci vedeni ke spoluvytváření pravidel práce v týmu a k jejich následnému respektování, ke vzájemné pomoci a k přijímání různých rolí ve skupině
- navozujeme situace vedoucí k pocitu zodpovědnosti žáků za společnou práci, za upevňování kladných mezilidských vztahů a vedoucí k posílení sebedůvěry žáka
- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke spoluvytváření pravidel chování ve třídě a k zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učíme žáky prostřednictvím různých údajů v grafech a tabulkách nejen čtení a výpočtům, ale i kritickému postoji v případě negativních jevů (ochrana přírody, zdraví lidí, vzdělanost národa,...apod.)
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností
- poznáváním kultury jiných národů vedeme žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů
- zapojujeme žáky do kulturního dění

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům plánovat si svou práci
- seznamujeme žáky s různými pracovními postupy při řešení úloh
- hledáme nejlepší možné postupy při práci
- při geometrii vyrábíme pomůcky k dalším činnostem
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na matematiku
- podněcujeme u žáků zájem o matematiku, výpočetní techniku...
- učíme žáky chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjíme podnikatelské myšlení

5.1.4 Informatika

Název předmětu: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět je vyučován ve druhém období na prvním stupni ZŠ s časovou dotací jedné hodiny týdně. Předmět patří do vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*. Ta je podle vzdělávacího obsahu rozdělena do tří složek:

- *Základy práce s počítačem*
- *Vyhledávání informací a komunikace*
- *Zpracování a využití informací*

Tyto tři části umožňují žákům dosáhnout základní úroveň počítačové gramotnosti. Současně získávají elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a užívání moderních informačních technologií. Učí se orientovat ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Výuka je realizována hlavně v učebně výpočetní techniky, kde jsou k dispozici počítačové sestavy a další potřebné pomůcky.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- využíváme výukové programy ke zvýšení efektivity své učební činnosti
- vyhledáváme a třídíme informace z více informačních zdrojů
- vedeme žáky k samostatnosti a sebehodnocení
- předkládáme žákům nové informace, potřebné při práci na počítači
- učíme žáky srozumitelně formulovat své požadavky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dovednosti vyhledávat informace k danému úkolu
- umožňujeme prezentaci pomocí počítače
- vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problému
- zadáváme žákům různé typy úloh, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce – nalézt problém, formulovat ho a najít vhodný způsob řešení
- umožňujeme žákům aktivní podíl na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení výuky

Kompetence komunikativní

- při veškeré činnosti vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek v ústním a písemném projevu či prostřednictvím různých komunikačních či informačních prostředků
- vhodně voleným učivem rozšiřujeme slovní zásobu žáků, učíme je porozumět a slovně interpretovat záznamy informací ve formě různých typů textů, tabulek, diagramů, schémat, grafů, apod.

Kompetence sociální a personální

- respektujeme společně dohodnutá pravidla
- upevňujeme vztahy ve skupině či kolektivu
- podporujeme sebedůvěru a rozvoj osobnosti
- vedeme žáky k pomoci slabším spolužákům

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- umožňujeme žákům podílet se na spoluvytváření pravidel chování

Kompetence pracovní

- častým zařazováním praktických činností vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při plánování práce a volbě správných pracovních postupů
- důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování úkolů vedeme žáky k získávání návyků systematické práce a schopnosti nabyté dovednosti užívat v dalších činnostech
- umožňujeme žákům získat co nejvíce informací potřebných k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

5.1.5 Prvouka

Název předmětu: Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, který je koncipován pouze pro 1. stupeň a je členěn do pěti tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*.

Předmět *Prvouka* je zařazen jako samostatný předmět a vyučuje se v 1.–3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Je realizován ve třídě, v interaktivní učebně, v přírodě na vycházkách, při výletech a exkurzích v místě svého bydliště a jeho okolí dle obsahu probíraného učiva.

Prvouka rozvíjí, prohlubuje a upevňuje poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Velký důraz je kladen především na osobní zkušenost žáků. V pěti tematických okruzích:

Místo, kde žijeme – se žáci učí chápat organizaci života v rodině a ve škole, v obci a regionu, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu a na praktické poznávání místních a regionálních skutečností, pamětihodností, zvláštností.

Lidé kolem nás – i žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání, jsou seznamováni se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v čase a v dějích, přičemž se vychází ze svátků a oslav v rodině přes události v obci až k nejznámějším a nejdůležitějším událostem v regionu.

Rozmanitost přírody – žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody v obci a regionu. Nedílnou součástí okruhu je vést žáky ke správnému chování a jednání vůči přírodě (ochrana přírody).

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají tělo člověka s jeho zvláštnostmi, biologickými a fyziologickými funkcemi a potřebami. Seznamují se s vývojem člověka a s tím, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy a mezilidských vztahů. Získávají základní znalosti o zdraví a nemocech, o prevenci i první pomoci a o nutnosti bezpečného chování v různých životních situacích.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- formou hry pomáháme žákům lépe si osvojit učivo
- v co největší míře umožňujeme žákům vlastní pozorování
- seznamujeme žáky s alternativními zdroji informací (časopisy, encyklopedie, internet)
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme situace, které mohou být řešeny různými způsoby
- ve vhodných případech připravujeme projektové vyučování
- vedeme žáky k logickému myšlení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli (např. formou scének)
- podporujeme spolupráci s vyššími ročníky (např. při přípravě a organizaci projektového dne)
- vedeme žáky k formálně i obsahově správnému a výstižnému popisu živé i neživé přírody, dějů a změn

Kompetence sociální a personální

- co nejčastěji využíváme skupinovou práci
- vedeme žáky k toleranci vůči jakýmkoliv odlišnostem svých spolužáků a spoluobčanů
- v rámci skupinové či párové práce podporujeme vhodnou formu pomoci slabším žákům

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům poznat kulturní, přírodní a jiné památky, zajímavosti regionu a krásy místní přírody
- vštěpujeme žákům schopnost empatie
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- učíme žáky vhodnému chování, dodržování norem a plnění povinností

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení
- organizujeme pro žáky besedy, přednášky, ukázky činností (policie, hasiči, lékař...)

- organizujeme exkurze, výlety a projektové dny (knihovna, muzeum, arboretum, Natura...)

5.1.6 Přírodověda

Název předmětu: Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*. Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna.

Vyučovací předmět se realizuje formou skupinového vyučování, demonstrací a pozorováním přírodnin, projektů, přírodopisných vycházek a exkurzí.

Předmět *Přírodověda* se zabývá tematickými okruhy: *Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*. Žáci získávají informace o člověku, rodině, společnosti, přírodě, kultuře, zdraví a dalších tématech. Učí se pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zapojujeme žáky do vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- učíme žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody učení
- vedeme žáky k plánování vlastního učení
- řídíme a organizujeme vlastní učení
- umožňujeme pozorování a experimentování, porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dovednosti vyhledávat informace (encyklopedie, literatura, atlasy)
- učíme žáky úměrně k věku používat internet
- podporujeme žáky v praktickém řešení problémů

- umožňujeme žákům prezentovat své názory a nápady
- zapojujeme žáky do různých soutěží

Kompetence komunikativní

- učíme žáky obhajovat svůj názor a poslouchat názor druhých
- dodržujeme stanovená pravidla
- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky a s dospělými

Kompetence sociální a personální

- spolupracujeme ve skupinách
- vedeme žáky k podílu na vytváření pravidel práce v týmu
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- zapojujeme žáky do vytváření příjemného pracovního prostředí
- pomůžeme žákům řešit složitější úkoly, pokusy, pozorování

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat principy, zákony a společenské normy
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- podporujeme odpovědnost žáka za ochranu a tvorbu životního prostředí
- poznáváním kultury jiných národů vedeme žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů
- motivujeme žáky k získávání pozitivního vztahu k přírodě a zdraví

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům plánovat si práci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- hledáme vhodné pracovní postupy
- podněcujeme u žáků zájem o práci a její výsledky
- vedeme žáky ke zhodnocení pracovní činnosti nejen z hlediska kvality ale i ochrany zdraví a životního prostředí

5.1.7 Vlastivěda

Název předmětu: Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*. *Vlastivěda* je vyučována ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vlastivěda je pro přehlednost rozdělena do tří tematických okruhů: *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás* a *Lidé a čas*. Ve výuce se jednotlivá témata prolínají. Tato komplexní oblast vymezuje obsah, zaměřující se na společnost, v níž člověk žije. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Cílem je utváření návyků v samostatné i týmové činnosti, orientace v oblasti zeměpisných, historických a kulturních informací v regionu, ve vlasti i ve světě, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, samostatné a sebevědomé vystupování a jednání v různých situacích, utváření vztahu k přírodě, vyjadřování pozitivních citů a objevování všeho, co žáka zajímá.

Výuka je realizována v kmenové třídě, v počítačové učebně a interaktivní učebně, v přírodě na vycházkách, při výletech a exkurzích v místě svého bydliště a jeho okolí dle obsahu probíraného učiva.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova*, *Multikulturní výchova*, *Výchova demokratického občana*, *Mediální výchova*, *Osobnostní a sociální výchova*, *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- vybíráme vhodné metody a postupy
- řídíme a organizujeme vlastní učení
- vedeme žáky k sebehodnocení a pozitivnímu vztahu k předmětu
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dovednosti vyhledávat informace (encyklopedie, mapy, literatura)
- učíme žáky úměrně věku používat internet
- umožňujeme žákům prezentovat své nápady a názory
- motivujeme k řešení situací z praktického života

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování

Kompetence komunikativní

- při veškeré činnosti vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli i s ostatními dospělými
- pravidelně zařazujeme do výuky metody, při kterých žákům vštěpujeme dodržování etiky
- komunikace (věcnost argumentace, formulace a obhajoba vlastního názoru, naslouchání a respektování odlišných názorů)
- podporujeme přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- používáme skupinovou práci žáků
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje pozitivní vztahy
- zapojujeme žáky do vytváření příjemného pracovního prostředí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k získávání pozitivního vztahu k regionu i k vlasti
- vedeme žáky ke třídění odpadů, ochraně přírody a k pochopení ekologických souvislostí
- učíme žáky respektovat názory druhých
- poznáváním kultury jiných národů vedeme žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů
- klademe důraz na environmentální výchovu

Kompetence pracovní

- doplňujeme výuku o praktické exkurze dle možnosti regionu
- pomáháme žákům plánovat si svou práci
- hledáme nejlepší možné postupy při práci
- podněcujeme u žáků zájem o práci
- uplatňujeme zásady ochrany životního prostředí

5.1.8 Hudební výchova

Název předmětu: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Hudební výchova* patří do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Hudební výchova je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku a vyučuje se s časovou dotací 1 hodiny týdně v 1.–5. ročníku. Výuka je realizována převážně v učebně hudební výchovy, kde jsou k dispozici hudební nástroje (klavír, kytara) pro učitele, Orffovy nástroje pro žáky a pomůcky k poslechu.

Cílem předmětu je rozvoj všech složek hudební výchovy:

v pěveckých činnostech jsou zařazovány písně lidové i umělé,

v poslechových činnostech rozpoznávají žáci některé z výrazových prostředků,

v instrumentálních činnostech je kladen důraz na rozvoj rytmicko – melodického cítění,

v pohybových činnostech jsou žáci vedeni k pohybovému vyjádření hudby a k utváření hudební paměti.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Environmentální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k hudbě
- motivujeme žáky vytvářet vlastní písničky
- zapojujeme žáky do pěveckých soutěží
- vedeme žáky k sebehodnocení a k pozitivnímu vztahu k předmětu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení činností
- umožňujeme vyhledávat informace o hudbě, hudebních skladatelích (různé zpěvníky, slovníky...), k řešenému problému
- sledujeme vlastní pokrok při řešení problému
- pomáháme žákům pochopit hudební nauku
- umožňujeme prezentovat žákům své nápady a názory

Kompetence komunikativní

- rozšiřujeme s žáky repertoár osvojených písní
- vedeme žáky k čistému a intonačně správnému zpěvu
- dodržujeme stanovená pravidla
- podporujeme přátelské vztahy ve třídě
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a s ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

- pomůžeme žákům tvořit pásmo písní a skladeb na hudební nástroj pro besídku, aj.
- pracujeme ve dvojicích nebo ve skupinách a tím podporovat ostatní členy skupiny (střídání rolí)
- upevňujeme vztahy ve skupině nebo v kolektivu
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí a k empatii
- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností
- učíme žáky respektovat, chránit a ocenit tradice a kulturní historické dědictví
- vedeme žáky k respektování národnostních, náboženských a kulturních rozdílů

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům plánovat si svou práci
- seznamujeme žáky s různými pracovními postupy
- hledáme nejlepší možné postupy při práci
- podněcujeme u žáků zájem o zpěv ve sboru, zájem o hru na hudební nástroj
- výuku doplňujeme o exkurze do ZUŠ, o návštěvu koncertů, aj.

5.1.9 Výtvarná výchova

Název předmětu: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět *Výtvarná výchova* patří do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Tento předmět je zařazen jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku a vyučuje se s časovou dotací 1 hodiny týdně v 1., 2. a 3. ročníku a 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku. Výuka se realizuje ve třídě, v přírodě na vycházkách, při výletech, exkurzích a na výstavách v místě bydliště a jeho okolí dle obsahu probíraného učiva.

Vzdělávací obsah oboru *Výtvarná výchova* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Rozvoj smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Rozvoji smyslové citlivosti* se žáci učí zvládat různé techniky – kresbu, malbu, rozpoznávat výtvarné formy a seznamovat se se známými dětskými ilustrátory.

V *Uplatňování subjektivity* žáci vyjadřují emoce, pocity a nálady s pomocí své fantazie.

V *Ověřování komunikačních účinků* žáci vysvětlí a zhodnotí výsledky vlastní práce a výsledky svých spolužáků.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- volbou vhodných metod práce podněcujeme žáky k realizaci jejich vlastních nápadů, podporujeme jejich tvořivost a zapojujeme je do různých soutěží
- motivujeme žáky osobním přístupem, systematickou kontrolou a objektivním hodnocením jejich práce s využitím sebehodnocení žáků
- vedeme žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti; vztah k umění si vytvářejí prostřednictvím návštěv kulturních akcí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k podílu na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení
- motivujeme žáky v co největší míře tématy z praktického života
- při kolektivních činnostech klademe důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu a na spolupráci při řešení společného úkolu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků, učíme je porozumět odborným pojmům
- při individuálních činnostech dostává žák prostor pro vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě a zároveň i k sebehodnocení a hodnocení prací

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat
- usilujeme o to, aby si žáci uvědomovali potřebu spolupráce v pracovním týmu a důležitost úkolů, které v týmu plní
- rozvíjíme a upevňujeme u žáků zásady chování na kulturních akcích
- na základě respektování názorů každého žáka budujeme u žáků sebedůvěru

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke třídění odpadu a k ochraně přírody
- poznáváním kulturního a historického dědictví vedeme žáky k jeho ochraně
- usilujeme o pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- při výtvarné výchově vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při plánování práce, volbě správných pracovních postupů a volbě vhodných výtvarných materiálů a pomůcek
- vedeme žáky ke zhodnocení své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i ochrany zdraví a životního prostředí
- vedeme žáky k řádné přípravě pracovního prostoru a udržování pořádku, dodržování hygienických pravidel práce
- vedeme žáky ke třídění odpadu a k ochraně přírody
- poznáváním kulturního a historického dědictví vedeme žáky k jeho ochraně
- usilujeme o pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

5.1.10 Tělesná výchova

Název předmětu: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Tělesná výchova* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku.

Tělesná výchova je rozdělena do tří složek: *Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činnosti podporující pohybové učení.*

Ve výuce se však vzdělávací oblasti jednotlivých složek prolínají. Charakteristika jednotlivých složek:

Činnosti podporující zdraví – žáci si uvědomují význam pohybu pro zdraví, chápou význam protahovacích a relaxačních cvičení, správného držení těla, rozvíjí rychlost a vytrvalost. Získávají základní hygienické návyky a dodržují základy bezpečnosti a poskytování první pomoci.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – žáci si osvojují pravidla tradičních i netradičních her. Používají základní prvky gymnastiky a disciplíny atletiky. Tato činnost vede žáky ke správnému využití pohybu v přírodě.

Činnosti podporující pohybové učení – žáci jsou vedeni k zásadám fair play a používání základního tělocvičného názvosloví.

Prvky zdravotní TV jsou využívány v povinné TV. Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti jsou v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

Na 1. stupni má Tělesná výchova časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících. Ve 3. a 4. ročníku je zařazena základní plavecká výuka s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve velkém a malém sále tělocvičny základní školy, na školním hřišti, na městském stadionu a v terénu v okolí školy.

Formy a metody práce jsou založeny především na praktických dovednostech, na žákovské spolupráci, na práci v týmech a účasti v různých soutěžích. Důležitá je motivace k zařazování vhodných pohybových aktivit do běžného života.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému pohybu
- rozvíjíme fyzickou zdatnost
- zapojujeme žáky do soutěží a her
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- necháme žáky aktivně se podílet na přípravě her a soutěží
- umožňujeme žákům podílet se na řešení vzniklých situací a problémů

Kompetence komunikativní

- používáme správné a výstižné názvosloví
- dodržujeme stanovená pravidla
- vedeme žáky k prohlubování kladných mezilidských vztahů

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme takové metody práce, při nichž jsou žáci vedeni ke spoluvytváření pravidel práce v týmu a k jejich následnému respektování, k vzájemné pomoci a k přijímání různých rolí ve skupině
- navozujeme situace vedoucí k pocitu zodpovědnosti žáků a vedoucí k posílení sebedůvěry žáků

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých práv, ale i povinností ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- výuku doplňujeme praktickými exkurzemi a výlety v rámci daného regionu, brannými cvičeními, olympiádami, sportovními a pohybovými hrami
- podporujeme u žáků zájem o sport účasti ve sportovních mimoškolních činnostech

5.1.11 Pracovní činnosti

Název předmětu: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Předmět *Pracovní činnosti* je zařazen jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku. Tento předmět je zaměřen na získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Na prvním stupni budou realizovány tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů*.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, plánovat, organizovat i hodnotit práci a osvojují si pracovní dovednosti a návyky. Žáci se též učí zásady bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmět *Pracovní činnosti* je vyučován od 1.–5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Na 1. stupni se výuka nedělí na skupiny. Realizuje se ve třídě, ve cvičné kuchyni, dle obsahu učiva a potřeby i jinde.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- využíváme vhodné metody a pomocnou techniku
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podporujeme jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- hledáme nejvhodnější způsoby řešení
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- prezentujeme výrobky, podílíme se na výzdobě školy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci ve dvojicích, ve skupinách i v celém kolektivu
- učíme žáky obhajovat (vhodnou formou) svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory druhých

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- pracujeme ve skupinách, podporujeme všechny členy skupiny (střídání rolí)
- vedeme žáky k vzájemné pomoci
- ovlivňujeme kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- poznáváme kulturní památky města, regionu
- vedeme žáky ke třídění odpadů, k ochraně přírody
- učíme žáky respektovat národnostní a kulturní rozdíly

Kompetence pracovní

- dodržujeme zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí

- pracujeme podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu
- podporujeme u žáků zájem o práci pestrou nabídkou zájmových útvarů
- výuku doplňujeme o exkurze

5.2 NÁZEV A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (2. STUPEŇ)

5.2.1 Český jazyk

Název předmětu: Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah oboru *Český jazyk a literatura*. *Český jazyk* je zařazen jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku. Má komplexní charakter, v 6.–9. ročníku je pro přehlednost rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy*, *Jazykové výchovy* a *Literární výchovy*. Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Český jazyk má časovou dotaci 5 hodin týdně v 6., 7. a 9. ročníku a 4 hodiny týdně v 8. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, počítačové a interaktivní učebně.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU a cizincům, je u nich kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva, zapojují se do soutěží.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách, žáci se vzájemně učí, prezentují se, řeší problémové úkoly. Začleněny jsou krátkodobé projekty. Ke zpestření výuky jsou používány PC programy a interaktivní tabule.

Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*, *Multikulturní výchova* a *Mediální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující

- vede žáky k rozvoji dovedností potřebných k osvojování učiva (práce s textem, vyhledávání informací, třídění informací apod.),
- vede žáky k efektivnímu využívání získaných informací,
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem,
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- motivuje nadané žáky k účasti na olympiádě z ČJ nebo v jiných jazykových či literárních soutěžích.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání správného postupu k určování pravidel pravopisu,

- pomocí koherentních cvičení (chybných cvičení) k vyhledávání chyb v textu,
- k zápisu souvětí pomocí grafického záznamu a k tvorbě souvětí podle grafického záznamu,
- k používání vhodných prostředků k řešení problémů,
- k dotváření textu.

Kompetence komunikativní

Vyučující

- vede žáky k zapojování se do diskuse,
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným literárním textům,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků,
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění,
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence sociální a personální

Vyučující

- vede žáky k utváření pravidel práce v týmu,
- vede žáky ke spolupráci ve skupině, přijímání různých rolí,
- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Vyučující

- seznamuje žáky s vývojem českého jazyka jako jazyka slovanského,
- na literárních textech seznamuje žáky s vývojem české tvorby, autory jednotlivých vývojových období českého národa.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k přípravě a udržování si pracovního prostoru,
- k dodržování vymezených pravidel při práci v týmu, ale i při práci v počítačové a interaktivní učebně,
- k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní.

5.2.2 Anglický jazyk

Název předmětu: Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah oboru *Cizí jazyk. Anglický jazyk* je zařazen jako samostatný předmět v 3.–9. ročníku.

Anglický jazyk má časovou dotaci 3 hodiny týdně ve všech ročnících. Při vyšším počtu žáků ve třídě je výuka dělena na skupiny, do nichž jsou zařazeni žáci na základě svých znalostí cizího jazyka. Skupiny jsou vzájemně prostupné. Výuka probíhá ve kmenových třídách, jazykových učebnách, počítačových učebnách či v učebně s interaktivní tabulí.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, u nichž je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva, zapojují se do soutěží.

Výuka je zaměřena na komunikaci a kontakt s lidmi z jiných částí světa, seznamování s reáliemi (kultura, historie, sport, politika) anglicky mluvících zemí. Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k osvojení způsobu učení se cizího jazyka,
- k osvojení odlišnosti mluvené a psané formy jazyka,
- k práci se slovníky a jazykovými příručkami.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k dorozumění v běžných situacích (v cizím jazyce),
- k porozumění pokynům v cizím jazyce,
- k zformulování jednoduché myšlenky (v cizím jazyce).

Kompetence k řešení problému

Vyučující vede žáky

- k řešení jednoduchých problémů v anglickém jazyce (orientace ve městě...).

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky k tomu, aby

- si vyžádali v případě potřeby pomoc a radu, případně sami pomohli a poradili,
- respektovali názory druhých, byli schopni práce v týmu (dvojici, skupině),
- respektovali odlišnou kulturu, tradice a zvyky.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k respektování tradic a zvyků anglicky mluvících zemí,
- k hrdosti na příslušnost ke škole, městu a vlasti.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky k

- užívání anglického jazyka k získávání informací,
- práci s internetem, slovníkem – vyhledá potřebné slovíčko, fráze, informace.

5.2.3 Německý jazyk

Název předmětu: Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah oboru *Další cizí jazyk. Německý jazyk* je zařazen jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Německý jazyk má časovou dotaci 3 hodiny týdně v obou ročnících. Při vyšším počtu žáků ve třídě je výuka dělena na skupiny, do nichž jsou zařazeni žáci na základě svých znalostí cizího jazyka. Výuka probíhá ve kmenových třídách, jazykových učebnách, počítačových učebnách či v učebně s interaktivní tabulí.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, u nichž je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva, zapojují se do soutěží.

Výuka je zaměřena na komunikaci a kontakt s lidmi z jiných částí světa, seznamování s reáliemi (kultura, historie, sport, politika) německy mluvících zemí. Často se využívá skupinové výuky.

V předmětu budou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující

- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky,
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení,
- vede žáky k osvojení si způsobu učení se cizího jazyka,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení a k sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k samostatnosti při řešení problémů,
- k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů (práce s internetem, literaturou, slovníky apod.)

Kompetence komunikativní

Vyučující

- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí,
- vede žáky k porozumění mluvenému i psanému textu, porozumění jednoduchým pokynům z běžného života v cizím jazyce,
- vede žáky ke schopnosti domluvit se v základních životních situacích v německém jazyce,
- vede žáky k umění vést rozhovor, dodržovat pravidla vedení rozhovoru i v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- k respektování názoru spolužáků, učitelů, rodičů,
- k respektu k odlišné kultuře, odlišným zvykům,
- ke spolupráci ve skupině,
- k uvědomování si pocitu uspokojení z vlastního pokroku.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k respektování přesvědčení druhých lidí,
- k zodpovědnému rozhodování se podle dané situace,

- k respektování našich kulturních tradic, k hrdosti na svou vlast a město.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium,
- k dosahování kvalitních výsledků pracovní činnosti.

5.2.4 Matematika

Název předmětu: Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah oboru *Matematika a její aplikace*. *Matematika* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku.

Matematika má časovou dotaci 5 hodin týdně v 6. a 9. ročníku a 4 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenové třídě, žáci se však zároveň učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) – tehdy probíhá výuka také v počítačových učebnách či v učebně s interaktivní tabulí.

Výuka je založena především na aktivních činnostech s cílem naučit žáky užívat matematiku v reálných situacích (využívání skupinového vyučování). Důraz je kladen na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Při naplňování vzdělávacích cílů vyučující využívají *Standardů pro základní vzdělávání* uvedených v příloze č. 1 RVP ZV.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- k rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,

- k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení,
- k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k vnímání složitosti reálného světa, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací),
- k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.

5.2.5 Informatika

Název předmětu: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracována část vzdělávacího obsahu oboru *Informační a komunikační technologie*. *Informatika* je zařazena jako samostatný předmět od čtvrtého do sedmého ročníku. Na tento předmět navazuje v osmém a devátém ročníku *Informační gramotnost*, což je integrovaný předmět, který naplňuje zbývající část vzdělávacího obsahu oboru *Informační a komunikační technologie*, ale i části vzdělávacích obsahů jiných oborů.

Informatika má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. a 2 hodiny týdně v 7. ročníku. Výuka probíhá zpravidla ve dvouhodinovém bloku, při větším počtu žáků je třída rozdělena na skupiny. Vyučovací předmět se realizuje řešením praktických úkolů s využitím výpočetní techniky, krátkodobými i střednědobými projekty.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáka

- k vyhledávání a třídění informací, jejich zpracování pomocí vhodného SW a k jejich efektivnímu využívání v procesu učení,
- k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- k využívání zkušeností s různým SW, k využívání nápovědy (help) u jednotlivých programů, odborné literatury apod.,
- k pořizování takových poznámek, které mu pomohou při praktické práci s výpočetní technikou.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, k samostatnému objevování různých způsobů řešení,
- k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k využívání vhodných technologií pro komunikaci s okolím (elektronická pošta, prezentace),
- k dodržování vžitých konvencí a pravidel komunikace (forma vhodná pro danou technologii).

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke kolegiální radě či pomoci, při projektech k práci v týmu, k dělbě a plánování práce,
- k hodnocení prací – učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k respektování práv duševního vlastnictví,
- k zaujímání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo v jiných médiích.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst.

5.2.6 Informační gramotnost

Název předmětu: Informační gramotnost

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracována část vzdělávacího obsahu oboru *Informační a komunikační technologie, Výchova k občanství a Člověk a svět práce* (tematický okruh Svět práce).

Informační gramotnost má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v počítačových učebnách, popř. v dalších odborných pracovnách. Při výuce jsou třídy děleny na skupiny. Vyučuje se zpravidla v dvouhodinovém bloku.

Vyučovací předmět se realizuje především řešením praktických úkolů s využitím výpočetní techniky, krátkodobými i střednědobými projekty, jsou zařazeny exkurze a přednášky.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáka

- k vyhledávání a třídění informací, jejich zpracování pomocí vhodného SW a k jejich efektivnímu využívání v procesu učení,
- k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, k samostatnému objevování různých způsobů řešení,

- k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k využívání vhodných technologií pro komunikaci s okolím (elektronická pošta, prezentace),
- k dodržování vžitých konvencí a pravidel komunikace (forma vhodná pro danou technologii).

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke kolegiální radě či pomoci, při projektech k práci v týmu, k důvěře a plánování práce,
- k hodnocení prací – učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k respektování práv duševního vlastnictví,
- k zaujímání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo v jiných médiích.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst.
- k využívání získaných znalostí v zájmu své přípravy na budoucnost,
- k podloženým rozhodnutím o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- k orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci,
- k chápání podstaty a rizik podnikání.

5.2.7 Dějepis

Název předmětu: Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Dějepis* je zařazen jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku.

Dějepis má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna.

Výuka se realizuje formou frontální výuky, využívá se také metod skupinové a samostatné práce (práce s odbornou literaturou a historickými prameny), diskuse, dramatizace, soutěží a miniprojektů. Dále jsou při výuce využívány audio a video nahrávky, práce s internetovou encyklopedií.

Vzdělávací obor *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Předává historické zkušenosti a uchovává návaznost historické paměti. Vzdělávání v tomto předmětu zprostředkovává žákům poznání, že minulost vytváří současnost a možnou budoucnost. Historické poznatky jsou doplňovány také zařazováním dějin regionu.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech nebo obdobích podle zadaných kritérií,
- ke spojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků,
- k porozumění obecně užívaným znakům, termínům a symbolům,
- k účasti v dějepisné olympiádě (dle jejich schopností),
- ke zpracování historické práce o regionu (samostatně nebo ve skupině).

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání různých řešení problémů a obhajobě svých řešení,
- k hledání souvislostí mezi minulostí a současností,
- ke zdokonalování se v práci s informacemi ze všech možných zdrojů,
- k odhalování kořenů společenských jevů a změn.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- ke správnému vyjadřování svých myšlenek v písemném i ústním projevu,
- k vhodné obhajobě svých názorů a řešení a zároveň také naslouchání ostatním,
- ke zpracování vyhledaných pramenů a jejich prezentaci ostatním.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke spolupráci ve skupinách,
- k vytvoření příjemné atmosféry v pracovním týmu,
- k převzetí zodpovědnost za svou úlohu v týmu a účinné spolupráci s ostatními.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k respektování názorů druhých a vážení si jejich hodnot,
- k rozvoji zájmu o minulost a současnost vlastního národa,
- k utváření si pozitivního hodnotového systému,
- k poznávání možné cesty k nenásilnému řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k plnění dohodnutých závazků a stanovených pravidel,
- k hledání způsobů, jak získané poznatky využít pro svůj další rozvoj.

5.2.8 Fyzika

Název předmětu: Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Fyzika* je zařazena jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku. *Fyzika* má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. a 9. ročníku a 2 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku. Výuka probíhá většinou v odborné učebně fyziky a chemie, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna. Výuka probíhá v celé třídě, pouze při laboratorních cvičeních (pokud to bezpečnost vyžaduje) jsou žáci rozděleni na skupiny. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami,
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, počítače),
- samostatné pozorování,
- krátkodobé projekty.

Fyzika je úzce propojena s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a také *Člověk a svět práce* (okruh *Práce s laboratorní technikou*).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- k používání odborné terminologie,
- k provádění samostatných měření a porovnávání získaných informací.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k využívání základních postupů badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k práci ve skupinách, práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi,
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- ke zjišťování a sledování aktuálního dění ve vědě a technice (zejména prostřednictvím zadávaných referátů).

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními,
- k získávání návyků systematické a pečlivé práce a schopnosti nabyté dovednosti užívat v dalších činnostech (důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování laboratorních prací).

5.2.9 Chemie

Název předmětu: Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Chemie* je zařazena jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Chemie má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně fyziky a chemie, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna.

Výuka probíhá v celé třídě, pouze při laboratorních cvičeních (pokud to bezpečnost vyžaduje) jsou žáci rozděleni na skupiny.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami,
- skupinová práce (s využitím laboratorní techniky, pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, počítače),
- samostatné pozorování,
- žákovské prezentace na zadaná témata,
- krátkodobé projekty.

Výuka je založena především na aktivních činnostech žáků s důrazem na propojení s reálným životem.

Chemie je úzce propojena s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a také *Člověk a svět práce* (okruh *Práce s laboratorní technikou*).

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- k používání odborné chemické terminologie,
- k provádění samostatných pozorování a měření, k porovnávání získaných informací, jejich kritickému posuzování a vyvozování závěrů,
- k rozvoji jejich paměti a logického uvažování prostřednictvím osvojování značek chemických prvků a chemického názvosloví.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k využívání základních postupů badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k práci ve skupinách, práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi,
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě,
- k prezentaci výsledků své či skupinové práce.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k šetrnému využívání zdrojů energie,
- ke zjišťování a sledování aktuálního dění ve vědě a technice (zejména prostřednictvím zadávaných referátů),
- k chápání nutnosti ochrany životního prostředí před vlivem chemických látek a průmyslových výrob.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s laboratorními přístroji a chemikáliemi,
- k volbě správných pracovních postupů a vhodných pomůcek,
- k získávání návyků systematické a pečlivé práce a schopnosti nabyté dovednosti užívat v dalších činnostech (důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování laboratorních prací),
- ke zhodnocení své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality ale i ochrany zdraví a životního prostředí,
- k řádné přípravě pracovního prostoru a udržování pořádku, dodržování hygienických pravidel práce.

5.2.10 Přírodopis

Název předmětu: Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Přírodopis* je zařazen jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku.

Přírodopis má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6.–8. ročníku a 1 hodinu týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v odborné učebně přírodopisu, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna. Výuka probíhá v celé třídě, pouze při laboratorních cvičeních (pokud to bezpečnost nebo organizace práce vyžaduje) jsou žáci rozděleni na skupiny.

Vyučovací předmět se realizuje formou skupinového vyučování, demonstrací a pozorováním přírodnin, laboratorních prací, projektů, přírodopisných vycházek a exkurzí.

S předmětem *Přírodopis* úzce souvisí všechny předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a okruh *Práce s laboratorní technikou* ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů (knihy, časopisy, internet), jejich třídění a propojování,
- k samostatnému pozorování přírodnin, používání i vlastních příkladů ze své zkušenosti, k nalézání souvislostí,
- k používání správné odborné terminologie.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání společných i rozdílných znaků při pozorování přírodnin, na jejichž základě odvozuje nové informace,
- k řešení problémových úloh z přírodopisu zadávaných formou úkolů nebo projektů,
- k využívání získaných teoretických poznatků na přírodopisných vycházkách a exkurzích.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- při skupinové práci k zapojování do diskuse, formulování a výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- k tomu, aby seznamovali vhodným způsobem své spolužáky s informacemi, které získali z různých zdrojů (formou referátů, prezentací).

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- k účinné spolupráci ve skupině, žáci se podílí na rozdělení dílčích úkolů a zastávají při práci různé role,
- k dodržování domluvených pravidel, respektování ostatních a přispívání k vytváření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých,
- k uvědomění si různorodosti lidské populace a odmítání xenofobních nebo rasistických názorů,

- uvědomění si environmentálních problémů v globálním i lokálním měřítku, k posouzení situace a hledání vhodného řešení,
- k účasti v přírodovědných a ekologických soutěžích a aktivitách na půdě školy nebo mimo ni.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel i přesných pracovních postupů při praktických činnostech (pozorování, pokusy, laboratorní práce),
- k využívání získaných poznatků v praktickém životě.

5.2.11 Zeměpis

Název předmětu: Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Zeměpis* je zařazen jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku.

Zeměpis má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6.–8. ročníku a 1 hodinu týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v odborné učebně zeměpisu, jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna, dle potřeby a možností je výuka realizována také v terénu či prostřednictvím exkurzí.

Tento vyučovací předmět se realizuje formou frontálního vyučování, skupinového vyučování, formou zeměpisných cvičení a pozorování v terénu a formou zeměpisných exkurzí.

S předmětem *Zeměpis* úzce souvisí všechny předměty vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení,
- samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje,
- porozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Kompetence občanské

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení.

Kompetence pracovní

Vyučující zadává úkoly, v nichž žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání.

5.2.12 Hudební výchova

Název předmětu: Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Hudební výchova* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku.

Hudební výchova má časovou dotaci jednu hodinu týdně ve všech ročnících. Je možné vyučovat ji i v dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní. Výuka se realizuje zejména v odborné učebně hudební výchovy, při návštěvě hudebních představení. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka,
- samostatná a skupinová práce s využitím odborné literatury, hudebních ukázek, internetu apod.,
- výklad, reprodukce hud. ukázek, soutěže, testy, diskuse,
- video – divadelní ukázky z oblasti hudební...

Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků do výuky.

Hudební výchova je úzce propojena s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura (Výtvarná výchova)* a také *Člověk a společnost (Dějepis)*.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující

- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost,
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi jednotlivými druhy umění.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující

- klade při kolektivních činnostech důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu a na spolupráci při řešení společného úkolu,
- vede žáky k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

Vyučující

- při veškeré činnosti vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými,
- při individuálních činnostech dává žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě a zároveň i k sebehodnocení a hodnocení prací,
- vede žáky ke kritickému hodnocení mediálních tvrzení a jejich porovnávání s vlastními zkušenostmi,
- vede žáky ke vhodnému používání odborné hudební terminologie.

Kompetence sociální a personální

Vyučující

- rozvíjí a upevňuje u žáků zásady správného chování na kulturních akcích,
- usiluje o to, aby si žáci uvědomovali potřebu spolupráce v pracovním týmu a důležitost úkolů, které v týmu plní,
- předvádí žákům na konkrétních příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka buduje u žáků sebedůvěru,
- vede žáky ke spravedlivému a tolerantnímu hodnocení svých hudebních výkonů a hlasových projevů i výkonů a projevů spolužáků.

Kompetence občanské

Vyučující

- poznáváním kulturního a historického dědictví vede žáky k jeho ochraně,
- usiluje o pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění.
- vede žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti i jiných národů.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování hygienických pravidel a k dodržování a upevňování bezpečného chování při veškerých praktických činnostech.

5.2.13 Výtvarná výchova

Název předmětu: Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Výtvarná výchova* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku.

Výtvarná výchova má časovou dotaci v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka se realizuje v kmenových třídách, v okolí školy, na exkurzích a na výstavách dle obsahu probíraného učiva. Výuka probíhá zpravidla v dvouhodinových blocích, v osmém a devátém ročníku jedenkrát za 14 dní.

Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. *Výtvarná výchova* přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám.

Výtvarná výchova je úzce propojena s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura (Hudební výchova)* a také *Člověk a společnost (Dějepis)*.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující

- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost,
- vede žáky k vytváření si vztahu k umění prostřednictvím návštěv kulturních center,
- klade důraz na vyhledávání a porovnávání informací.

Kompetence komunikativní

Vyučující

- při veškeré činnosti vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými,
- při individuálních činnostech dává žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě a zároveň i k sebehodnocení a hodnocení prací.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující

- při kolektivních činnostech klade důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu a na spolupráci při řešení společného úkolu,
- vede žáky k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence sociální a personální

Vyučující

- rozvíjí a upevňuje u žáků zásady správného chování na kulturních akcích,
- usiluje o to, aby si žáci uvědomovali potřebu spolupráce v pracovním týmu a důležitost úkolů, které v týmu plní,
- předvádí žákům na konkrétních příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování,
- na základě respektování názorů každého žáka buduje u žáků sebedůvěru.

Kompetence občanské

Vyučující

- poznáváním kulturního a historického dědictví vede žáky k jeho ochraně,
- usiluje o pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
- vede žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti i jiných národů,
- vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování a upevňování bezpečného chování při plánování práce, volbě správných pracovních postupů a volbě vhodných výtvarných materiálů a pomůcek,
- ke zhodnocení své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality ale i ochrany zdraví a životního prostředí,
- k řádné přípravě pracovního prostoru a udržování pořádku, dodržování hygienických pravidel práce,
- důsledným hodnocením přípravy, průběhu a zpracování úkolu k získávání návyků systematické a pečlivé práce a k užívání nabytých schopností a vědomostí při výtvarných činnostech.

5.2.14 Rodinná a občanská výchova

Název předmětu: Rodinná a občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova k občanství* (další část je realizována v předmětu *Informační gramotnost*), vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a doplňujícího vzdělávacího oboru *Etická výchova*. *Rodinná a občanská výchova* je zařazena jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku. Je možné ji vyučovat i ve dvouhodinových blocích.

Rodinná a občanská výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně v šestém a devátém ročníku a jednu hodinu týdně v sedmém a osmém ročníku. Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, dle potřeby jsou využívány také počítačové učebny a interaktivní učebna.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- samostatná a skupinová práce s využitím pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu,
- diskuse, výklad, reprodukce textu, soutěže, testy, dramatizace,
- exkurze, video, projekty,
- frontální výuka.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáka

- k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí,
- k hodnocení, třídění a vyvozování závěrů ze získaných poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáka

- k tvořivému přístupu k řešení problému, vyhledávání vhodných informací, práci s nimi a nalézání řešení,
- ke kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k souvislému a kultivovanému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- k naslouchání promluvám druhých lidí, vhodné reakci na ně,
- ke komunikaci na odpovídající úrovni,
- k využívání vhodných technologií ke komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáka

- ke spolupráci v týmu, umění naslouchat druhým,
- k chápání potřeby efektivně spolupracovat, respektování různých hledisek,
- ke schopnosti a ochotě pomoci,
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- ke správnému hodnocení své práce i práce ostatních.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáka

- ke znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování,
- k respektování názorů ostatních,
- k formování volných a charakterových rysů,
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáka

- k efektivitě při organizování vlastní práce,
- k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro svůj vlastní rozvoj.

5.2.15 Tělesná výchova

Název předmětu: Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracován vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. *Tělesná výchova* je zařazena jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku.

Tělesná výchova má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá ve velkém a malém sále tělocvičny základní školy, na školním hřišti, městském stadionu a v terénu v okolí školy. Odděleně probíhá výuka chlapců a dívek, z nich jsou vytvořeny skupiny v rámci ročníku nebo z organizačních důvodů i ze dvou následujících postupných ročníků (vyučující respektuje odlišnosti v cílech výuky těchto ročníků). Očekávané výstupy jsou naplňovány vždy přiměřeně fyzické a psychické vyspělosti žáků, proto se plnění jednotlivých výstupů v různých ročnících opakuje v závislosti na fyzickém i psychickém vyspívání žáků.

Formy a metody práce jsou založeny především na praktických dovednostech, žákovské spolupráci, práci v týmech, účasti v různých soutěžích a turnajích. Důležitá je motivace k zařazování vhodných pohybových aktivit do běžného života. Tento předmět úzce navazuje na témata ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Prvky zdravotní TV jsou využívány v povinné TV. Všestranné rozvíjející pohybové činnosti jsou v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- ke znalosti a užívání základních pravidel jednotlivých sportů,
- k samostatné organizaci sportovních akcí.

Kompetence k řešení problému

Vyučující vede žáky

- k řešení problémů a obhajobě svého rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k používání vhodného slovníku v zápalu hry,
- ke správné komunikaci v kolektivu při nástupech, rozcvičkách a dalších aktivitách.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke vzájemné spolupráci, vzájemné pomoci,
- ke vzájemnému respektování dohodnutých pravidel,
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky,
- k odpovídajícímu sebehodnocení,
- k týmové spolupráci-

- k zapojení do soutěží podle svých schopností a dovedností,
- k aktivnímu podílu ve všech fázích činností,
- k podpoře přátelských vztahů mezi sebou a mezi třídami.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- ke společnému stanovování a dodržování určitých pravidel.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k dodržování zásad hygieny při sportovních činnostech,
- ke správnému a bezpečnému zacházení se sportovním náčiním.

5.2.16 Pracovní činnosti

Název předmětu: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V tomto předmětu je rozpracována část vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Předmět *Pracovní činnosti* je zařazen jako samostatný předmět v 1.–9. ročníku. Na druhém stupni jsou realizovány tematické okruhy *Práce s laboratorní technikou*, *Příprava pokrmů*.

Pracovní činnosti mají časovou dotaci 1 hodinu týdně, dle potřeby mohou být realizovány v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Výuka probíhá v závislosti na realizovaném tematickém okruhu zejména v učebně chemie a fyziky, v učebně přírodopisu a ve cvičné kuchyňce.

V šestém ročníku je realizován okruh *Práce s laboratorní technikou* (v úzké návaznosti na učivo fyziky a přírodopisu). Zpravidla je třída půlena.

V sedmém ročníku je realizován okruh *Práce s laboratorní technikou* (v návaznosti na učivo fyziky, popř. přírodopisu) a *Příprava pokrmů*, výuka zpravidla probíhá v dvouhodinových blocích jedenkrát za 14 dní. Zpravidla je třída půlena.

V osmém ročníku je realizován okruh *Práce s laboratorní technikou* (v návaznosti na učivo fyziky, chemie, popř. přírodopisu). Výuka probíhá zpravidla ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní – každá hodina je jinak zaměřena, třída bývá půlena.

V devátém ročníku je realizován okruh *Práce s laboratorní technikou* (v návaznosti na učivo přírodopisu, chemie, popř. fyziky). Výuka probíhá zpravidla ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní – každá hodina je jinak zaměřena, třída bývá půlena.

Výuka je zaměřena na praktické činnosti žáků. Nejčastěji probíhá výuka ve skupinách.

Další tematický okruh Svět práce vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je naplňován v předmětu Informační gramotnost.

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata: *Environmentální výchova*, *Osobnostní a sociální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vyučující vede žáky

- k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání při praktických činnostech,
- k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků,
- ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskuzi o nich.

Kompetence k řešení problémů

Vyučující vede žáky

- k samostatnému řešení problémů, volbě vhodných způsobů řešení,
- k praktickému ověření správnosti řešení.

Kompetence komunikativní

Vyučující vede žáky

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Vyučující vede žáky

- ke spolupráci ve skupině,
- k vytvoření si pozitivní představy o sobě samém zadáváním úkolů, v nichž bude žák úspěšný.

Kompetence občanské

Vyučující vede žáky

- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- k poskytnutí účinné pomoci a zodpovědnosti v krizových situacích,
- k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Vyučující vede žáky

- k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel,
- k tomu, aby k výsledkům pracovní činnosti přistupovali nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola v souladu s ustanoveními §51–53 školského zákona.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vymezuje podrobně školní řád, který schvaluje školská rada.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustředí se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek ve prospěch posilování motivace vnitřní, která je podporována žakovým vlastním (sebe)hodnocením.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník – specifikovanými pro hodnocené období.

Průběžné hodnocení žáka

Dvakrát ročně, vždy v závěru čtvrtletí je žákům předáno celkové hodnocení.

Vysvědčení resp. výpis z vysvědčení

V prvním pololetí školního roku obdrží žák výpis z vysvědčení.

Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení platí obecně pro všechny vyučovací předměty. Podrobná kritéria hodnocení v konkrétních vyučovacích předmětech tvoří učitelé v předmětových komisích a metodických orgánech.

Obecná kritéria hodnocení:

- míra dosažení cílů základního vzdělávání ze školského zákona
- míra dosažení klíčových kompetencí z RVP ZV
- míra dosažení hlavních cílů jednotlivých vyučovacích předmětů v tomto ŠVP
- míra dosažení očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v tomto ŠVP

- míra dosažení Standardů základního vzdělávání uvedených v příloze č. 1 RVP ZV

Další kritéria hodnocení:

- chování
- píle a přístup ke vzdělávání

Hodnocení musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné
- pedagogicky zdůvodněné
- odborně správné
- doložitelné

7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní školy J. Vohradského Šluknov jsou přílohy:

- ŠVP pro přípravnou třídu
- ŠVP pro ŠD
- ŠVP pro ŠK

V souladu s cíli ŠVP je každoročně zpracován *Plán práce školy, který rovněž zahrnuje projekty plánované pro daný školní rok* a jsou aktualizovány další vnitřní dokumenty školy (Školní řád apod.).

Tato pátá verze ŠVP ZV je platná od 1. 9. 2016. Předchozí verze je uložena v elektronické i písemné podobě. Uložení v archivu školy se řídí zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě v platném znění.

Pátá verze ŠVP ZV byla přepracována na základě upraveného RVP ZV platného od 1. 9. 2016.

Změny ŠVP ZV lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy či školské rady po ukončení školního roku.

TOTO JE JEN VÝŇATEK Z ŠVP ZV. ÚPLNÉ ZNĚNÍ JE K DISPOZICI V ŘEDITELNĚ ŠKOLY.

8. OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	- 2 -
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	- 3 -
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY.....	- 3 -
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU.....	- 3 -
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY.....	- 4 -
3.	CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	- 4 -
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	- 4 -
3.2	VÝCHODISKA – Faktory, které mají vliv na kvalitu školy.....	- 5 -
3.3	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ strategie.....	- 6 -
3.4	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	- 10 -
4.	UČEBNÍ PLÁN.....	- 15 -
4.1	UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ.....	- 15 -
4.2	UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ.....	- 16 -
4.3	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	- 17 -
4.4	POUŽITÉ ZKRATKY.....	- 17 -

4.5	NÁZVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ A JEJICH ZKRATKY.....	- 18 -
5.	UČEBNÍ OSNOVY.....	- 19 -
5.1	NÁZEV A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. stupeň).....	- 19 -
5.1.1	Český jazyk.....	- 19 -
5.1.2	Anglický jazyk.....	- 21 -
5.1.3	Matematika.....	- 23 -
5.1.4	Informatika.....	- 25 -
5.1.5	Prvouka.....	- 27 -
5.1.6	Přírodověda.....	- 29 -
5.1.7	Vlastivěda.....	- 31 -
5.1.8	Hudební výchova.....	- 33 -
5.1.9	Výtvarná výchova.....	- 35 -
5.1.10	Tělesná výchova.....	- 36 -
5.1.11	Pracovní činnosti.....	- 38 -
5.2	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (1. stupeň).....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.1	Předmět: Český jazyk.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.2	Předmět: Anglický jazyk.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.3	Předmět: Matematika.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.4	Předmět: Informatika.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.5	Předmět: Prvouka.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.6	Předmět: Přírodověda.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.7	Předmět: Vlastivěda.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.8	Předmět: Hudební výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.9	Předmět: Výtvarná výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.10	Předmět: Tělesná výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.2.11	Předmět: Pracovní činnosti.....	Chyba! Záložka není definována.
5.3	NÁZEV A CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (2. stupeň).....	- 40 -
5.3.1	Český jazyk.....	- 40 -
5.3.2	Anglický jazyk.....	- 42 -

5.3.3	Německý jazyk.....	- 43 -
5.3.4	Matematika.....	- 45 -
5.3.5	Informatika.....	- 46 -
5.3.6	Informační gramotnost.....	- 48 -
5.3.7	Dějepis.....	- 49 -
5.3.8	Fyzika.....	- 51 -
5.3.9	Chemie.....	- 53 -
5.3.10	Přírodopis.....	- 54 -
5.3.11	Zeměpis.....	- 56 -
5.3.12	Hudební výchova.....	- 57 -
5.3.13	Výtvarná výchova.....	- 59 -
5.3.14	Rodinná a občanská výchova.....	- 61 -
5.3.15	Tělesná výchova.....	- 62 -
5.3.16	Pracovní činnosti.....	- 64 -
5.4	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU (2. stupeň).....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.1	Předmět: Český jazyk.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.2	Předmět: Anglický jazyk.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.3	Předmět: Německý jazyk.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.4	Předmět: Matematika.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.5	Předmět: Informatika.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.6	Předmět: Informační gramotnost.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.7	Předmět: Dějepis.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.8	Předmět: Fyzika.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.9	Předmět: Chemie.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.10	Předmět: Přírodopis.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.11	Předmět: Zeměpis.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.12	Předmět: Hudební výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.13	Předmět: Výtvarná výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.14	Předmět: Rodinná a občanská výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.15	Předmět: Tělesná výchova.....	Chyba! Záložka není definována.
5.4.16	Předmět: Pracovní činnosti.....	Chyba! Záložka není definována.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	- 66 -
7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	- 68 -